

Obveščanje delegatov in delegacij (2)

Kako v samoupravnih interesnih skupnostih

Če smo v prvem delu razmišljanja o temi »Obveščanje delegatov in delegacij« govorniki o »množični« tematiki, bomo tokrat razmišljali o popolnoma drugi problematiki, ki ima sicer isti imenovalec, toda čisto drugačen vidik. Razmišljali bomo namreč o temi, kako obveščati delegate in delegacije v samoupravnih interesnih skupnostih, torej s problemom, ki je veliko bolj povezan in kompleksen, kakor je bilo to doslej. Zato bodo tudi analize težje in zahtevnejše.

Raznolikost samoupravnih interesnih skupnosti

Samoupravne interesne skupnosti bodo obstajale na raznih ravneh in na raznih področjih, zato bosta tako raven kakor področje zahtevala od slehernega delegata in delegacije in še zlasti od slehernih skupnosti poseben odnos, kar zadeva neposredne komunikacije, gradivo in druga sredstva obveščanja. Toliko bolj, ker bo sleherna skupnost sama zase zaokrožena celota, v kateri bodo na enak način zaokroženi (skupni) cilji in (skupni) interesi, ki pa bodo po svoje dajali pečat tako sestavi kakor tudi namenu interesne skupnosti. Tako morajo biti v tokove obveščanja, če bo šlo za temeljno interesno skupnost, recimo za izobraževalno, vključeni vsi tisti dejavniki, ki sodelujejo v oblikovanju in delovanju takšne skupnosti, zato bo to zahtevalo tudi ustrezno prilagajanje tokov in sredstev obveščanja. To pomeni, da bodo morali biti vsi ti dejavniki med seboj obveščeni, seveda prek svojih delegatov, o ciljih (pa tudi o sredstvih, kako te cilje dosegati) ter o medsebojnih dolžnostih in pravicah. Toda ta oblika obveščanja, če bi ostala edina, bi bila nezadostna in slaba, kajti za delo takšne samoupravne interesne skupnosti niso zainteresirani samo subjekti, ki jo sestavljajo, marveč tudi širša družbena skupnost in veliko njenih dejavnikov, med katerimi imajo vsekakor posebno vlogo temeljne organizacije združenega dela in krajevne skupnosti. Zato bo sistem obveščanja upošteval tudi to dejstvo. To pa spet pomeni, da bodo neposredne komunikacije zajele tisto gradivo, ki je namenjeno rednemu delovanju skupnosti oziroma se nanaša na reševanje tekočih problemov in vprašanj.

Zavoljo tega navedimo, da bi recimo problem gradnje šolskega prostora (šole) zajel več stopenj obveščanja. Najprej bi bil obveščen najožji strokovni in politični del skupnosti, ki bi zbral podatke o tej gradnji, potem bi šli v organe skupnosti, nakar bi prišle na vrsto še druge institucije, ki bi imele vlogo nekakšnega recenzenta in korektorja, šele nato pa bi se vsa zadeva morala pojaviti pred celotno »bazo« skupnosti, kot tema obveščanja, čeprav, roko na srce, ne bi smeli niti poprejšnjih faz ločiti od vpliva delegatov in delegacij. Skladno s tem bi sestavljali tudi delovno gradivo, ki nedvomno vselej predstavlja način obveščanja, ustrezno pa še druge dokumente. Šele na takšni podlagi bi šli na višjo stopnjo obveščanja, na tako imenovano javno obveščanje širše javnosti prek glasila ali radiotelevizije.

Ne formalno — marveč stvarno

Prav tu pa je problem, ki bo zelo pomemben za problematiko, ki jo obravnavamo in o kateri v zadnjem času vse bolj razmišljamo. Nikoli namreč ne smemo dovoliti niti sebi in tudi drugim ne, da sistem obveščanja delegatov in delegacij, se pravi delovnih ljudi in občanov, ostane, se konča kot začetek in konec z objavo informacije v sredstvih množičnega obveščanja, čeprav mora to sicer biti krona vsega tega. Glede na sredstva in potrebe ena sama informacija oziroma tudi celovitejše informiranje v sredstvih javnega obveščanja ne more pričarati celotne vsebine problema, marveč bosta potrebna specifičen pristop in oblika komunikacije, v obliki študije, objavljenih v obliki prispevka ali tudi kako drugače, vendar mora vselej doseči slehernega delovnega človeka in občana. Zatorej: obveščanje o delu samoupravnih interesnih skupnosti ni in tudi ne bo preprosta stvar.

Če vse doslej povedano strnemo v sklep, potem smemo napisati, da je treba obveščanje o delu samoupravne temeljne interesne skupnosti zasnovati tako, da bo zajelo vse dejavnike in subjekte in prispevalo k seznanjanju in motiviranju delegatov in delegacij, da bodo tisto, kar so izvedeli, prenesli na klasičen način, suboparno in neprizadeto, marveč na način, ki bo občana in delovnega človeka motiviral, da bo tudi sam prispeval k ideji, kakor bo pozneje posredno ali neposredno prispeval k njenemu uresničevanju. Delegat in delegacija bosta morala na tej podlagi skupno z informacijo in ustreznim gradivom seznaniti še druge dejavnike, iz katerih izhajata, v temeljni organizaciji združenega dela ali krajevni skupnosti, posebno pa še njune organe, svet krajevne skupnosti in delavski svet ali skupščino v temeljni organizaciji združenega dela oziroma v organizaciji združenega dela, nadalje družbenopolitične organizacije in ne nazadnje tudi vse te dejavnike na ravni občine ali občin. Delegati in delegacije bi bili vsaj na podlagi logike razmišljanja, dolžni pri vsakem takšnem obveščanju zagotoviti tudi obratni tok, v katerem bi bile izražene želje vseh teh dejavnikov, se pravi omogočiti vzajemno vplivanje. Potemtakem ima tudi obveščanje v samoupravnih interesnih skupnostih dva toka, ki se med seboj dopolnjujeta in ki drug brez drugega ne moreta, kakor smo videli že v prejšnjem stavku. Tudi obveščanje z višje ravni interesne skupnosti bo izkazovalo enake tokove in obveznosti, četudi bosta vzajem-

nost in medsebojno vplivanje šibkejša kakor na nižjih ravneh, ker bodo interesi višji in zapletenejši. Lep primer za to je recimo kulturna skupnost Ljubljane, ki je spomladi letos objavila posebno publikacijo in jo poslala slehernemu gospodinjstvu in sleherni tovarni oziroma delavcu v razpravo in razmislek, vtem ko pri republiški kulturni skupnosti tega ni bilo, kar je tudi logično.

Institucionaliziranje in sredstva

Vsekakor bo na podlagi tega, kar smo povedali, to pa bo najverjetneje potrdila tudi bodoča praksa, za normalno in uspešno komuniciranje med delegati in delegacijami na eni ter samoupravnimi interesnimi skupnostmi na drugi kakor tudi z njihovim zaledjem in ba zo, bo potrebno institucionalizirati to potrebo, čeprav ostaja subjekt obveščanja in komuniciranja, pa naj zveni to abstraktno, še nadalje sleherni človek, sleherni kolektiv. V tej zvezi bi bilo najverjetneje potrebno, da se pri posameznih interesnih skupnostih ustanove posebne službe, ki bi izvajale naloge organov skupnosti in skrbele za normalno obveščanje. Seveda te potrebe ne bi smeli jemati prestrogo, ker bi nas to lahko pripeljalo do pretiravanja, s tem pa bi nastala tudi nevarnost, da si ta služba prilasti attribute obveščanja oziroma postane njen monopolist.

Da se to ne bi zgodilo, se je treba poprej dogovoriti, katera sredstva bomo, glede na učinkovitost, uporabili, tako kar zadeva materialna sredstva kakor tudi časovne in nivojske dejavnike. Temeljne samoupravne interesne skupnosti bi po našem mnenju najverjetneje uporabljati za obveščanje enega človeka, ki bi moral skrbeti za obveščanje v obeh smereh in da iz njunega neprestanega prelivanja izloča tisto, kar je novost in kar ima neizpodbitno vrednost. Na voljo mu morajo biti (če gre recimo za naše občinske temeljne skupnosti) tolikšna sredstva, ki mu bodo omogočala izpolnitev te naloge. To pomeni, da mora v določenih časovnih razdobjih objavljati pobude, predloge, potrebe, kritike, izkušnje itd. s terena in hkrati tudi potek uresničevanja, izkušnje proučevanja in rezultate v samoupravnih interesnih skupnostih. To je lahko bilten, ciklostiran ali pa dodatek našemu glasilu, toda biti mora. Če pa bo šlo za letna poročila in širše akcije, mora ta človek po poprejšnji razpravi in sklepu organov skupnosti poskrbeti za posebno publikacijo, ki bi prišla na naslov vseh dejavnikov. Zatorej je važno, da obstaja človek, ki bo ta institucija delovala, ne tedaj, ko se bo njemu zazdelo, ampak glede na potrebe časa in ravni, to pa je najpogosteje do ločen termin in določena raven (recimo vsak mesec in vsako gospodinjstvo oziroma sleherni zaposleni). Seveda mora ta institucija (človek) imeti še druge ustrezne zveze, neposredne, posredne, pismene itd.

Če pa gre za »višjo« skupnost, potem pride v poštev kajpada tudi služba, ki bi imela še dodatno nalogo, da proučuje sistem obveščanja in uporablja zahtevnejše oblike obveščanja. Najpogostejše bi lahko bile: revije (za več interesnih skupnosti ne glede na raven in vsebino), časnik (prav tako lahko za več skupnosti, name-

njen pa bi bil širšemu občinstvu), bilteni itd. Seveda pridejo v poštev še druge oblike obveščanja, ki nimajo samo informativne funkcije, ampak hkrati tudi propagandno, kakor so plakat, geslo, telop, reklama, letak itd. Toda te oblike bodo uporabljali samo po opravljenem dogovoru, in to za referendum ali za popularizacijo kake izjemne potrebe ali cilja kakor seveda tudi kakega izjemnega rezultata.

Naloge sredstev javnega obveščanja

Na koncu pa še nekaj o nalogah javnih sredstev obveščanja in samoupravnih skupnosti. Nedvomno bo od njihovega medsebojnega odnosa v dobru meri odvisen uspeh obveščanja, in to ne samo zategadelj, ker bodo ta sredstva popularizirala njihovo delo, ampak tudi zaradi golega dejstva, ker bo celotni sistem hočeš nočeš temeljil na teh javnih sredstvih. Zato je zelo pomembno, kako bodo samou-

pravne interesne skupnosti odprle svoja vrata tem sredstvom in kako jih bodo vključevale v obe smeri obveščanja. Prav tako bo to odvisno od pripravljenosti in domiselnosti sredstev obveščanja za delo teh skupnosti. Kolikor bodo namreč sredstva množičnega obveščanja spoznala, da je treba za spremljanje delovanja skupnosti specializirati novinarje, potem bo rezultat neizogibno kakovostno in količinsko dober. Prav tako: če bo skupnost došla obe ti stvari in zavoljo tega vključevala tega novinarja v vse tokove, ideje in akcije, se ne bo treba bati kakovosti in količine obveščanja prek teh sredstev.

V tem okviru ima tudi naš časnik svojo funkcijo. Seveda pod pogojem, da se razširi kadrovska, prostorsko in časovno.

V NASLEDNJI STEVILKI Družbenopolitične organizacije ali človeški in subjektivni dejavniki.

VLAJKO KRIVOKAPIC

Občan zahteva gradnjo obvoznic

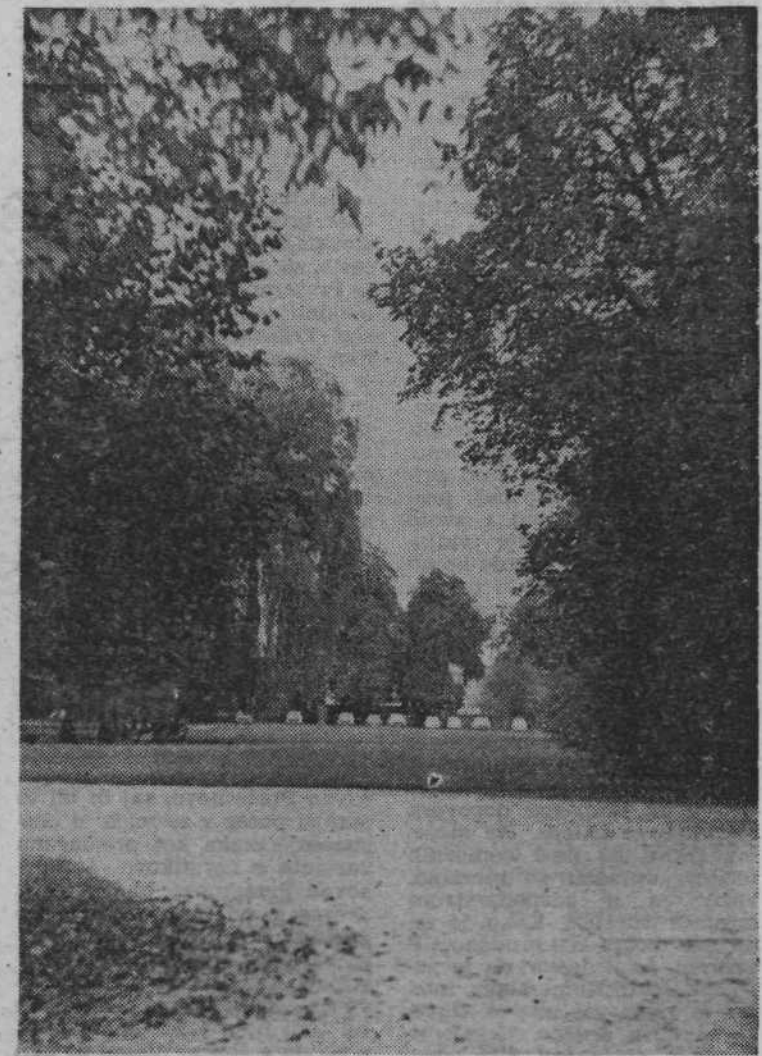
Nadaljevanje s 17. strani

mo: na račun šole se odpovedati objektu C, zelenice odpreti javnosti.«

Zbor je zaključil predsednik sveta KS, tovariš Nard z besedami: »Diskusija dokazuje močno osveščanje občanov po sprejetju novih ustav. Te zbere smo sklicali predvsem zato, ker smo hoteli prekiniti s prakso, ko so se načrti »demokratično« razgrinjali, razgrnitve pa so šle mimo nas, ker nas nihče ni opozoril nanje. O aktualnosti Prešernove in Levstikove ceste smo bili obveščeni iz časnika, o gradnji objektov C in F nas ni obvestil nihče. Naša dolžnost je, da iščemo optimalne rešitve pri tem pa ne smemo biti »zaplankani«, da ne bi videli širših interesov. Na zborih se je pokazalo enotno stališče občanov naše KS, da so posegi v prostor za nas vitalnega pomena. Zato zahtevamo, da smo pravo-

časno obveščeni, preden pride do materialne škode, kar se je dogajalo. Stremimo k dejanski in ne le formalni zakonitosti. Te razprave so bile tudi strokovno tehtne in so prispevale k temu, da bomo v svetu KS zavzeli stališča, ki so se tudi izkristalizirala. Stališče vseh treh zborov je istovetno glede rekonstrukcije teh dveh cest. Ta poseg ne rešuje problema, ampak pomeni bistveno ogrožanje tu živčih občanov. Svet KS bo zdaj sklical sestanek vseh organizacij pri KS, da bomo zavzeli dokončna stališča in jih posredovali občinski skupščini. Odgovor občanov je, da ne sprejmemo načrta rekonstrukcije Levstikove ceste. To je stališče naše KS, kakšno stališče bo zavzela občinska skupščina, pa ne vemo. Če bi občinska skupščina sprejela drugačno rešitev, se bomo poskušali pogovoriti prek naše delegacije.«

VLADIMIR JERMAN

Tripasovnica ne bi prizanesla niti tej lepo urejeni površini na obrobju tivolskega parka. Občan! so že dali svoj glas za tak Tivoli, kot je sedaj

Izdaja občinska konferenca SZDL, Ljubljana-Center — Ureja uredniški odbor: Jože Benčina, Ludvik Burger (gl. urednik) Lojze Cepuš, Vljako Krivokapić, Jože Širčelj (odg. urednik) Blaž Matekovič, Jože Pacek (predsednik ur. odbora), Tatjana Pust, Mišo Javornik, Franc Strle, Jože Šager, Rudi Veselič.

Tiska CGP »DELO« — Casopis izhaja zadnji ponedeljek v mesecu — Oproščeno temeljnega davka po mnenju Sekretariata za informacije IS SRS z dne 13. II. 1973 številka 421—1/72